

YTTRANDE

Till
Södertälje kommun
Samhällsbyggnadskontoret
Planenheten
151 89 Södertälje
E-post: sbk.plan@sodertalje.se

Samråd ang detaljplan för Floretten 1 och del av Östertälje 61-2 (Dnr SBN 2017-02679) 2021-08-20

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn ber härmed att få lämna följande synpunkter på rubricerade planförslag.

Inledning och sammanfattning

Lokalisering: Vi ser positivt på den föreslagna lokaliseringen bl a på grund av närheten till kollektivtrafik (pendeltåg, buss), övrig infrastruktur (VA, elförsörjning mm), till stadskärnan med dess utbud av affärer och mycket annat, skolor, natur, parker, strandpromenader, idrottsanläggningar, sjökontakt och tillgång till båtliv.

Kultur och sjöfartshistoria: På åsens krön finns rester av det s k Flaggmästarbostället, i form av stenmurar, en byggnadsgrund och en källare. Härifrån reglerades sjötrafiken till och från slussen Södertälje så sent som Så sent som till i början av 1900-talet. Detta utgör en del av Södertäljes kulturhistoria, med kanalen som dess nav, och bör värnas; möjligen också förses med en minnestavla.

Strandskydd: *Vi motsätter oss bestämt ett upphävande av strandskyddet eftersom det särskilda skäl som anförs inte är tillämpligt.* Att planen skulle stå och falla utan dispens från strandskyddet är helt enkelt inte relevant. Området är möjligt att bebygga med samma antal bostäder och bostadsyta som föreslås utan ett upphävande. Det behövs bara en mindre justering av planen. Alternativt finns andra platser inom kommunen att tillgå för det ytterst begränsade bostäder som berörs.

Övrigt: Vad gäller grönstrukturen så innebär en bibehållen strandskyddszon att spridningskorridoren för djur och växter inte decimeras fullt lika mycket som förslaget anger. Vad gäller parkeringstalet så finner vi inga belägg för att ett lågt parkeringstal skulle minska bilismen. Vad gäller energiförsörjning måste förutsättningarna för anbringande av solceller utredas och arkitekturen i möjligaste mån anpassas därefter.

Synpunkter i detalj och motiveringar

Kultur- och sjöfartshistoria

Området och grusåsen utgör en del i Södertäljes historia, i synnerhet sjöfartshistoria, vilken präglas av kanalen och den roll den spelat för vår stad under långliga tider. Detta missar planbeskrivningen helt

att redovisa. Till exempel finns tidsmässigt näraliggande vittnesbörd om detta i form av i form av stenmurar, en byggnadsgrund, en näst intill intakt källare samt fruktträd och andra domesticerade träd och buskar.

Här fanns så sent som till i början/mitten av 1900-talet ett s k Flaggmästarboställe, varom följande skrivs i en artikel under rubriken "Bilderboken" i Länstidningen 23/7 2019: "*Signalmasten till Flaggmästarbostället som reglerade sjötrafiken till och från slussen i Södertälje. I masten hissade vakthavande upp en signalflagga i olika färger som angav om det var klart eller inte*". Texten ledsagas av ett foto från början av 1900-talet grusåsen sedd från sydväst, där högst upp syns såväl byggnader som denna signalmast. Så sent som kring 1980 fanns här fortfarande en byggnad, möjligen själva bostället, vilken sedermera eldhärjades i en möjligen anlagd brand. På ett foto återgivet i Bilderboken i Länstidningen 13/3 2017 syns de facto tydligt en byggnad på åsens krön. Det är möjligen denna som finns utmärkt på en karta från 1913-1914 som vi har tillgång till.

Vi menar att dessa vittnesbörd om Södertäljes sjöfarthistoria, med kanalen som dess nav, absolut bör värnas och möjligen göras föremål för en minnestavla. Det berikar inte bara Södertälje utan kommer att vara en tillgång även för boende i det nya bostadsområdet.

Ang områdets historia upplever vi att planbeskrivningen brister även i övrigt. I olika historiska källor finner man ett antal fotografier, som visar att slänten ner mot kanalen var i det närmaste helt fri från beväxning åtminstone i fram mot mitten av 1900-talet, gissningsvis för att bereda personalen som övervakade och i viss mån styrde trafiken genom kanalen (som bara rymde ett fartyg i bredd) fri sikt över kanalen. Planhandlingens gissning att området "*användes troligen som betesmark*" finner vi föga sannolikt. För övrigt har vi gamla foton på vilka skymtar några byggnader i områdets norra del, vilka inte alls förefaller att vara ägnade för djurhållning och liknande.

Strandskyddet får ej upphävas

Vi motsätter oss med bestämdhet förslaget om att upphäva strandskyddet på en del av området. Det är ingalunda nödvändigt med ett upphävande för att bebygga området, vilket – utan att påvisas - påstås i planbeskrivningen. Det behövs bara en mindre justering av förslaget för att ändå åstadkomma önskad bostadsyta inom området. Och om detta inte tillfredsställer förslagsställarna så finns det självklart plats för det begränsade antal bostäder vi nu talar om utanför området, på andra ställen inom kommunen. Det särskilda skäl som anförs, dvs "*7 kap 18 c § 5 – området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området*" är varken relevant eller med verkligheten överensstämmande. Därför är strandskyddsdispens inte aktuell.

Lika verklighetsfrämmande är planhandlingens påstående att "*Rådande bullersituation gör att det blir svårt bebygga planområdet med goda boendemiljöer och utemiljöer utan att göra ett litet intrång på strandskyddet*". Möjligen är det tvärtom så att bullernivån i bostäderna kan minska genom att modifiera bebyggelsen, inte minst för att den del av åsen som då värnas de facto innebär ett ökat bullerskydd!

Slutligen har även det ovan nämnda (dvs kvarvarande vittnesbörd på åsens krön om områdets kultur- och sjöfartshistoria) betydelse vad gäller vikten av att värna strandskyddet.

Grönstruktur – värna spridningskorridoren

Ett problem med det föreslagna bostadsområdet är, som också påpekas i planbeskrivningen, är att spridningskorridoren för djur och växter decimeras. Även detta talar för att inte utöka byggnadernas markstorlek onödigtvis – vilket i sig kan vara ett ytterligare skäl till att inte överskrida den nuvarande strandskyddsgränsen (100 meter).

Gator och trafik

Vi ifrågasätter argumenten för ett lägre parkeringstal än 1.0. Förmodandet att närheten till såväl kollektivtrafik och Södertäljes centrum kommer att minska bilanvändningen är säkert korrekt (och bra!) – men att det också skulle minska önskan om (eller behovet av) att inneha bil, för utflykter, resor till lantstället etc, finner vi inga belägg för. Ett mindre nyttjande av befintliga bilar kan de facto öka snarare än minska behovet av fast parkeringsplats! I till exempel det intill pendeltågs- och busstationen belägna villaområdet är det faktiskt inget hushåll som inte har bil – och vissa har två.

Detta är bara ett exempel på att teorin om att ”närhet” med naturlighet leder till färre bilar inte håller, inte heller att ett högt parkeringstal uppmuntrar bilismen, även om det kanske gynnar bilinnehav (men avhåller vissa från att ens överväga att flytta hit; kanske personer som vill minska sitt bilåkande men ändå inte avstå från att ha bil – dvs förmodligen de flesta av oss!). Planbeskrivningens argument att ett högt parkeringstal gör att ”boendemiljöerna kan kännas otrygga” förstår vi inte. Otrygghet i ett bostadsområde beror på en rad andra faktorer. Förutom hur parkeringsplatserna ordnas, liksom hur bebyggelsen i övrigt planläggs och ordnas så är det rad sociala faktorer och annat som påverkar. Bilismen i vårt nuvarande samhälle måste regleras med politiska medel, t ex via energipriser, skatter, (färre) satsningar på vägar och annan infrastruktur, mm.

Teknisk försörjning - värme

Vi är högst kritiska till att frågan om bostädernas värmeförsörjning enkelt avfärdas med att ”*området är fjärrvärmeförsörjt*”. I dagens läge där även eldning av biobränsle börjar ifrågasättas m a p koldioxidutsläpp så är det synnerligen viktigt att planera för energiförsörjning baserad på i verklig mening förnybara energikällor, typ vind- och solkraft.

Vi menar att hänsyn till möjligheterna till att tillvarata energi från solen via solceller bör utredas och implementeras. Det gäller allt från byggnadernas lokalisering, utformning och geografiska riktning. I synnerhet gäller detta takens utformning, inkl riktning och lutning. Tak (och kanske även väggpartier) kan förses med integrerade solceller – eller bör åtminstone förberedas för anbringande av solceller.

Södertälje den 20 augusti 2021

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn

Lars Ljungdahl
Remissansvarig
0705669519, lars@photronik.se

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn, c/o Lars Ljungdahl, Solhemsg. 9, 15241 Södertälje
sodertalje-nykvarn@naturskyddsforeningen.se